

PAC3

Mètodes, dissenys i tècniques d'investigació psicològica

Consultors: Sergi Valero i Albert Bonillo

Data lliurament: 10 de maig

Nom alumne:

solucions

Informació sobre la PAC3:

- Totes les preguntes plantejades en aquest PAC han de ser contestades tenint en consideració la investigació que es presenta en el document adjunt PDF i que té el títol següent: ***Efectos de un estresor académico sobre las respuestas psicológica e inmune en jóvenes.***
 - Algunes de les respostes han de ser disposades en caselles (exemple: pregunta 1). En aquests casos cal tenir en compte que poden haver més caselles de les necessàries.
 - No deixis de consultar les condicions de lliurament al final d'aquest document.
-

1. Tenint en consideració el que s'exposa a la introducció, quins són els objectius d'estudi? Exposa'ls en el mateix ordre en el que aquestes es presenten a l'article

Objectiu 1: entre setmana -13 i dia previ: disminució cèl.lules CD4+ i CD8+
Objectiu 2: entre setmana -13 i dia previ: augment ansietat, estat ànim negatiu i estrès
Objectiu 3: variable de personalitat modula variacions en les var immunològiques*
Objectiu 4: determinar si hi ha més patologia psicossomàtica o infecciosa autoreportada entre aquells estudiants amb més alteracions en les variables immunològiques i amb més ansietat

*aquest objectiu és una generalització de l'anterior, no és un nou objectiu estrictament

2. Identifica quina és/són la/les variable/s independent/s del darrer objectiu:

VI1: var immunològiques
VI2: ansietat
VI3:
VI4:

3. Indica quina és/són la/les variable/s dependent/s del darrer objectiu:

VD1: Patologia psicosomàtica/infeciosa
VD2:
VD3:

4. Atenent al desenvolupament metodològic que emmarca el primer objectiu de l'estudi, quin és el disseny que se'n deriva? Marca la resposta amb una creu allà on sigui necessari:

Pas 1	Pas 2	Pas 3	Pas 4		
☐ 1. Enquesta					
☐ 2. Observacional					
☐ 3. Experimental	☐ Factorial	☐ Intrasubjecte ☐ Intersubjecte ☐ Mixt (ambdues)	☐ 3x2	☐ 3x3	☐ 3x6
	☐ Unifactorial	☐ Intrasubjecte ☐ Intersubjecte			
☒ 4. Quasiexperimental	☒ Pre-post	☒ Únic grup ☐ Quasicontrol			
	☐ Sèrie temporal interromp.				
☐ 5. Selectiu	☐ Ex post facto	☐ Retrospectiu	☐ Un sol grup	☐ Dos grups	☐ >2 grups
		☐ Prospectiu			
	☐ Evolutiu	☐ Transversal			
		☐ Longitudinal ☐ Seqüencial			

Nota: aquesta taula no comprèn totes les opcions i variants possibles, però sí les necessàries per resoldre correctament la pregunta

5. Atenent al desenvolupament metodològic que emmarca el darrer objectiu de l'estudi, quin és el disseny que se'n deriva? Marca la resposta amb una creu allà on sigui necessari:

Pas 1	Pas 2	Pas 3	Pas 4		
☐ 1. Enquesta					
☐ 2. Observacional					
☐ 3. Experimental	☐ Factorial	☐ Intrasubjecte	☐ 3x2	☐ 3x3	☐ 3x6
		☐ Intersubjecte			
☐ Mixt (ambdues)					
	☐ Unifactorial	☐ Intrasubjecte			
		☐ Intersubjecte			
☐ 4. Quasiexperimental	☐ Pre-post	☐ Únic grup			
		☐ Quasicontrol			
	☐ Sèrie temporal interromp.				
☒ 5. Selectiu	☒ Ex post facto	☐ Retrospectiu	☐ Un sol grup	☒ Dos grups	☐ >2 grups
		☒ Prospectiu			
	☐ Evolutiu	☐ Transversal			
		☐ Longitudinal			
		☐ Seqüencial			

Nota: aquesta taula no comprèn totes les opcions i variants possibles, però sí les necessàries per resoldre correctament la pregunta

6. De la taula anterior, esmenta el per què de les opcions triades a cada pas:

Pas 1: Baix control condicions d'estudi

Pas 2: Les variables d'interès no són manipulades, esdevenen de forma no condicionada per l'investigador.

Pas 3: Els subjectes no presenten cap alteració psicossomàtica a l'inici estudi (VD). S'assumeix que primer es desenvolupa ansietat i alteracions immunològiques i posteriorment esdevenen les alteracions psicossomàtiques. És interessant fer notar que aquesta justificació depèn més de la teoria que hi ha al darrera (ansietat → malaltia) que no pas de la disposició temporal expressa de les variables en el disseny.

Pas 4: Es generen dos grups de subjectes segons nivell d'ansietat

7. Fent referència a les figures 1 i 2 (pàg 319 i 320): Ambdues figures expressen la presència d'interacció (com a mínim des la perspectiva de significació estadística). Si els autors no haguessin tingut en compte aquesta interacció, tindria la mateixa repercussió analitzar exclusivament els efectes principals (no diferenciar el nivell d'ansietat dels subjectes) en el cas de la figura 1 que en el cas de la figura 2? Raona la teva resposta expressant-la en termes de les variables que hi són implicades.

No. En els cas de la figura 2 ignorar la interacció i fer exclusivament referència als efectes principals suposaria no poder detectar que les persones amb baixa ansietat

pràcticament no canvien entre els dos moments respecte a la resposta de CD4/CD8, mentre que els alts ansiosos experimenten un canvi més destacat en aquest paràmetre immunològic. En el cas de la resposta linfo-citària (figura 2) prescindir de la interpretació de la interacció portaria a una interpretació errònia del que està succeint, ja que els subjectes més ansiosos respecte als no tan ansiosos presenten un perfil en el temps oposat.

8. Atenent a la informació estrictament reportada per l'article i fent referència només a la satisfacció del darrer objectiu, determina quina informació rellevant s'exposa sobre els conceptes de *selecció* i *assignació* dels participants de la mostra?

a. sobre la selecció:

se sap que són alumnes de COU, d'escola privada.....no presenten antecedents psiquiàtrics o mèdics autoreportats...en qualsevol cas no es tracta de cap selecció aleatoritzada obtenida en un context de representació poblacional general. Probablement va dependre de la disponibilitat d'accés a un escola.

b. sobre l'assignació:

està determinada pel nivell d'ansietat presentat al segon dia d'exploració, per tant no és aleatòria.

9. Fent referència només a la satisfacció del darrer objectiu, justifica degudament cadascun dels elements cabdals en la determinació de la validesa interna de la investigació:

a. hi ha covariació entre VI i VD?

En el cas de l'ansietat sí: major ansietat, major simptomatologia psicossomàtica. En el cas de la resposta immunològica no.

b. precedeix VI la VD? Raona la resposta

El disseny no permet determinar-ho. L'ansietat podria ser certament prèvia o secundària a simptomatologia psicossomàtica. Una cosa és la teoria de la que es parteix, una altra cosa és el com el disseny no permet corroborar que efectivament una cosa és prèvia a l'altra.

c. serien raonables altres explicacions alternatives? Raona la resposta

Sens dubte. El baix control de les variables implicades i el tipus de disseny obren la porta a diverses consideracions alternatives. Entre d'altres consideracions no està clar que l'ansietat es vinculi primàriament a la presència de simptomatologia psicossomàtica.

d. conseqüentment al que has comentat en els anteriors punts, exposa quin grau de validesa interna perceps?

Baix nivell de validesa interna.

9. Amb l'objectiu de millorar la *validesa interna* de la investigació en el cas de la satisfacció del darrer objectiu, exposa breument si seria possible generar un disseny de tipus *experimental* i, en cas afirmatiu, com hauria de ser aquest. Justifica degudament la teva resposta

Es podria provocar nivells d'ansietat als subjectes alhora que immunosupressió de forma manipulada i aleatoritzant les condicions d'interès. No obstant les consideracions ètiques són evidents, especialment quan s'espera com a conseqüència d'aquesta manipulació un efecte en forma de simptomatologia psicossomàtica i per tant una disminució de la salut dels subjectes. És tècnicament factible, però èticament reprobable.

10. Exposar i comentar breument alguns aspectes que identifiquis com a limitacions o fortaleses de la *validesa externa* de la investigació, independentment de l'objectiu abordat. Raonar i justificar les teves afirmacions.

Els elements que constitueixen la selecció dels subjectes ja exposats amb anterioritat són els elements que contextualitzen en part aquest aspecte.

Es tracta de joves de només un centre privat, d'edats molt concretes, d'una mostra molt reduïda...no obstant cal fer notar també que es tracta de processos que, per les consideracions biològiques parcials que impliquen, presenten molt probablement certa generalització inherent que suposaria relativitzar l'impacte que puguin tenir certs condicionants (com que sigui només una escola privada, com que sigui una mostra petita...). Els investigadors, d'altra banda, tampoc manipulen en excés l'entorn, no generen artificialment l'estrés pre-selectivitat, però en canvi exposen als subjectes a una condició generalment intrusiva com és haver de fer dues analítiques de sang.

La resposta ha de ser valorada per la capacitat per relativitzar més que no pas per si s'afirma que -sí perquè X- o -no perquè Y-.